

Model this! Hoe voorspellende hersenen begrip van leren helpt

Jurjen van der Helden

Docent Pedagogiek Fontys

jurjenvdhelden@gmail.com

research ED
Amsterdam 2017

21 Januari 2017

Introductie

---

1. **De regel van Bayes**
2. **Hersenen trachten zo min mogelijk energie kwijt te zijn aan voorspellingsfouten**
3. **Psychologische constructen betrokken bij leren**

Hersenen zijn hypothesetesters

Hermann von Helmholtz
(1821-1894)

Stelling van Bayes

- I. is een regel uit de [kansrekening](#) die de kans dat een bepaalde mogelijkheid ten grondslag ligt aan een gebeurtenis uitdrukt in de [voorwaardelijke](#) kansen op de gebeurtenis bij elk van de mogelijkheden (wikipedia)
- II. De kans dat, gegeven de bewijzen die er zijn, een hypothese waar is, is proportioneel aan de kans een gegeven hypothese dergelijk bewijs geeft, en de kans dat de hypothese waar is

Likelihood
How probable is the evidence given that our hypothesis is true?

Prior
How probable was our hypothesis before observing the evidence?

$$P(H | e) = \frac{P(e | H) P(H)}{P(e)}$$

Posterior
How probable is our hypothesis given the observed evidence?
(Not directly computable)

Marginal
How probable is the new evidence under all possible hypotheses?
 $P(e) = \sum P(e | H_i) P(H_i)$

Thomas Bayes
1701-1761

Pierre-Simon Laplace
1749-1827

Illustratie

I. Binocular rivalry

Likelihood
How probable is the evidence given that our hypothesis is true?

Prior
How probable was our hypothesis before observing the evidence?

$$P(H | e) = \frac{P(e | H) P(H)}{P(e)}$$

Posterior
How probable is our hypothesis given the observed evidence?
(Not directly computable)

Marginal
How probable is the new evidence under all possible hypotheses?
 $P(e) = \sum P(e | H_i) P(H_i)$

Linkeroog

Rechteroog

?

Linkeroog

Rechteroog

?

Illustratie

- I. Binocular rivalry
- II. Rubber hand illusion

<https://www.youtube.com/watch?v=sxwn1w7MJvk>

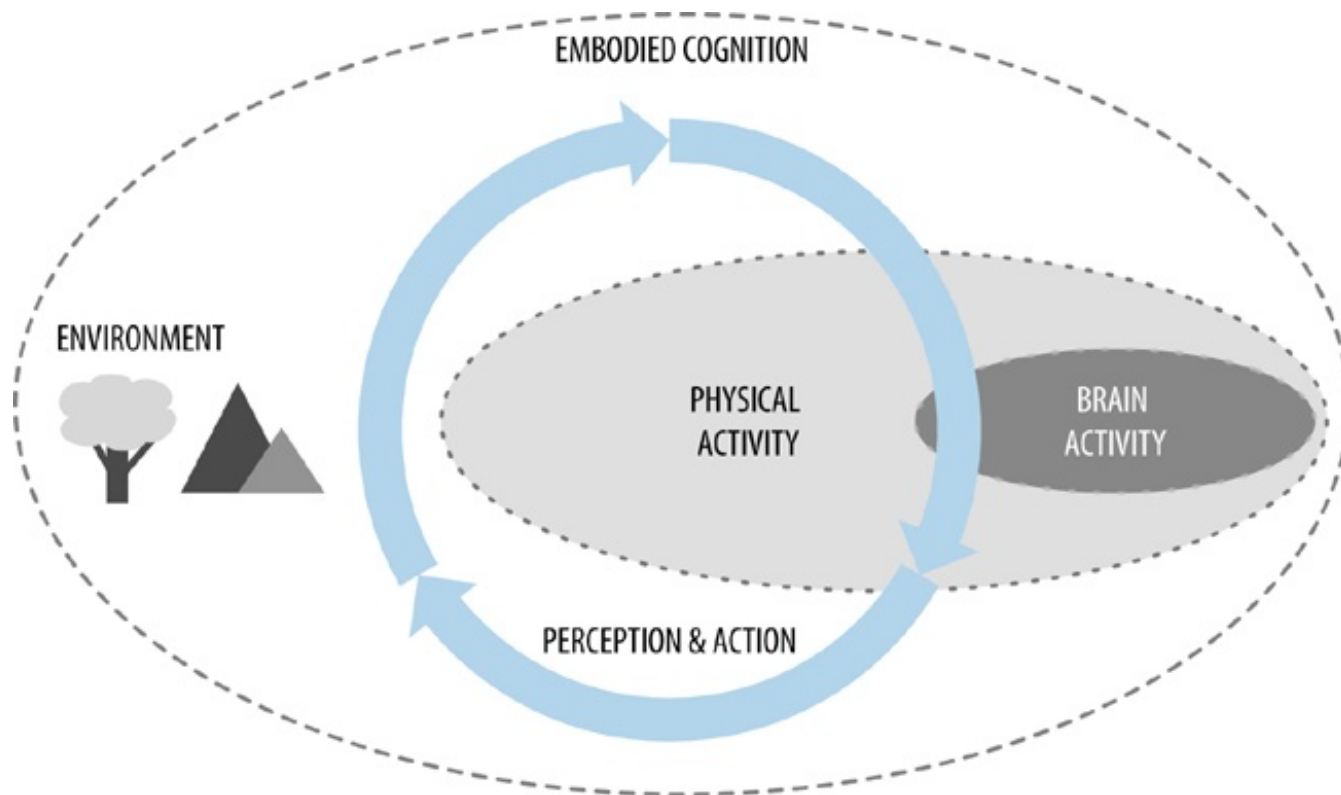
Likelihood How probable is the evidence given that our hypothesis is true?	Prior How probable was our hypothesis before observing the evidence?
$P(H e) = \frac{P(e H) P(H)}{P(e)}$	
Posterior How probable is our hypothesis given the observed evidence? (Not directly computable)	Marginal How probable is the new evidence under all possible hypotheses? $P(e) = \sum P(e H_i) P(H_i)$

Illustratie

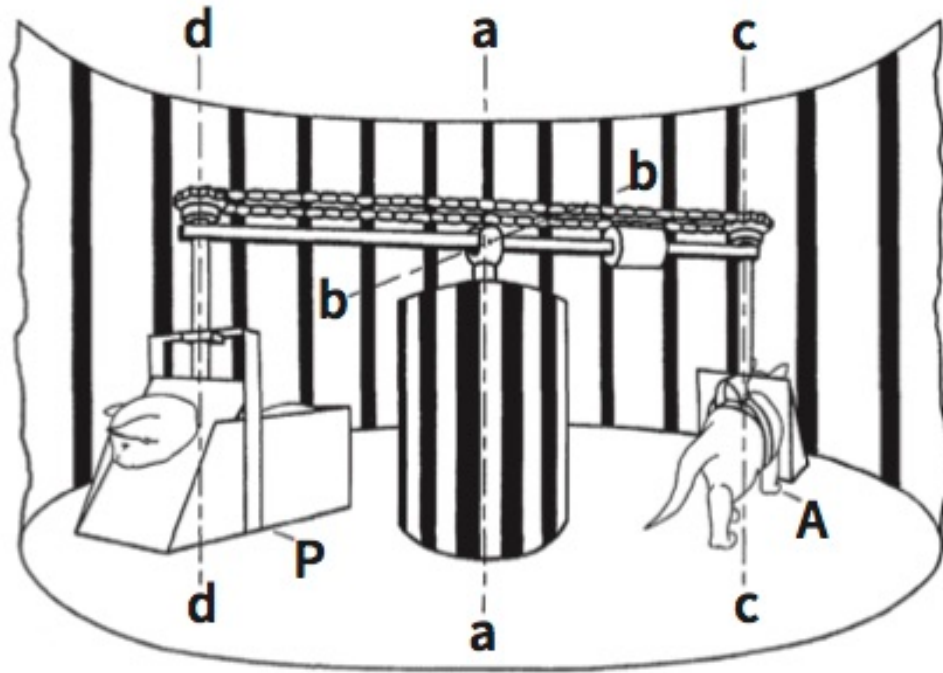
- I. Binocular rivalry
- II. Rubber hand illusion
- III. Priming: woorden

BRAONTEQWERISMPSTOKHANLMOWT
OKNTEQBALWERISMPSRTOHANMOWT

Acties kunnen modellen vormen

Stelling van Bayes

- I. We benaderen de wereld met een **model** dat we vormen op grond van **persoonlijke ervaringen** in **directe interactie met de wereld**

Likelihood How probable is the evidence given that our hypothesis is true?	Prior How probable was our hypothesis before observing the evidence?
$P(H e) = \frac{P(e H) P(H)}{P(e)}$	
Posterior How probable is our hypothesis given the observed evidence? (Not directly computable)	Marginal How probable is the new evidence under all possible hypotheses? $P(e) = \sum P(e H_i) P(H_i)$

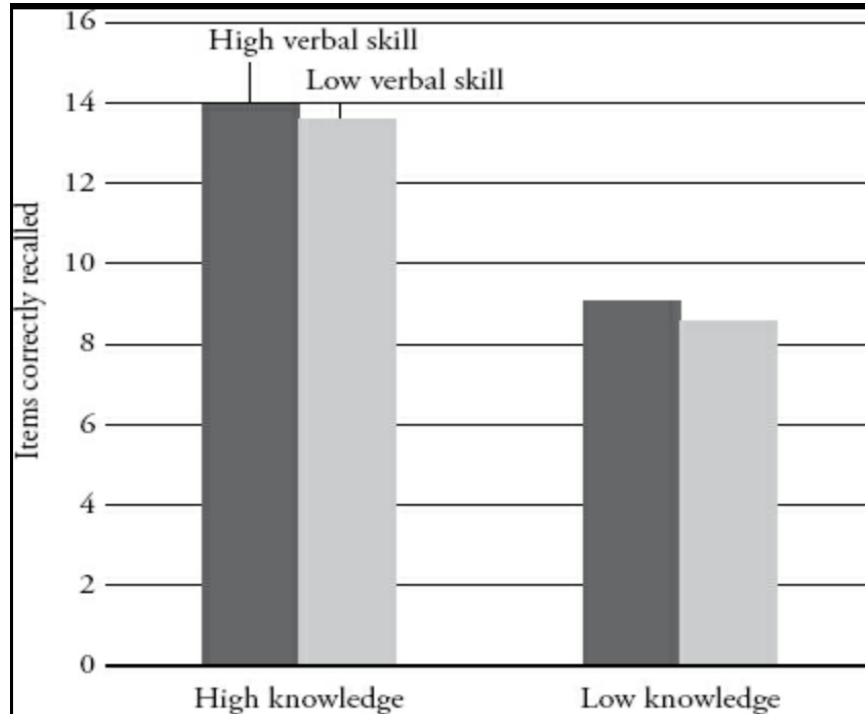

Thomas Bayes
1701-1761

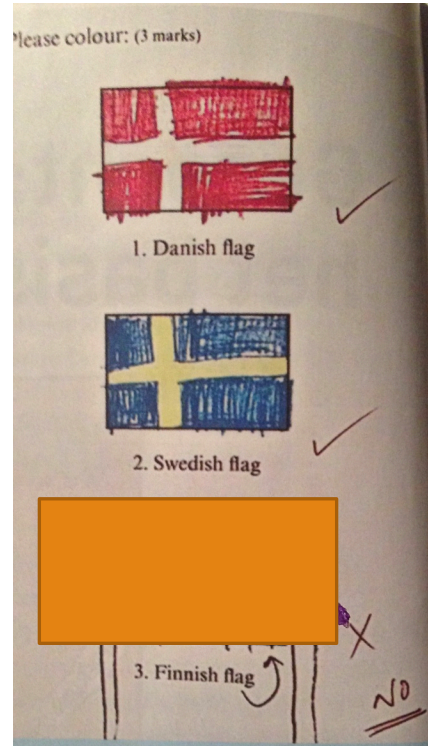
Pierre-Simon Laplace
1749-1827

Competenties en leesvermogen

Competenties en leesvermogen

Of heel andere dingen

Stap 2

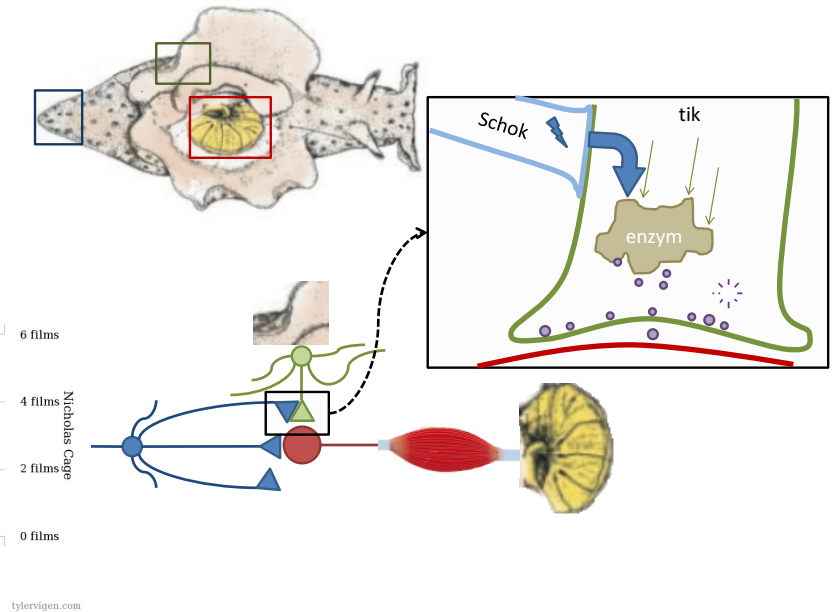
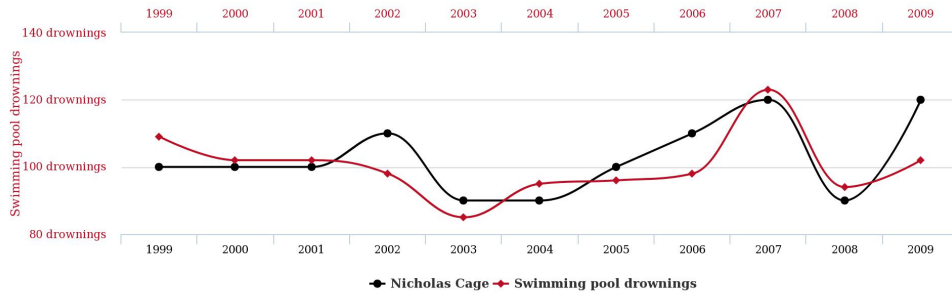

- I. We trachten zoveel mogelijk gebeurtenissen in de wereld te verklaren
- II. $P(H|e)$ proberen we maximaal te krijgen
- III. En alles wat H niet voorspelt te minimaliseren
- IV. want dat kost energie

Hebbian Learning

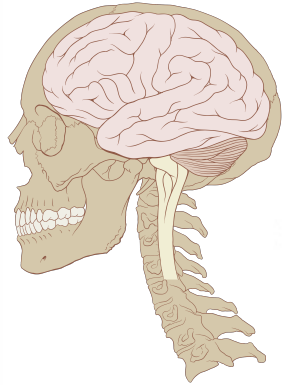
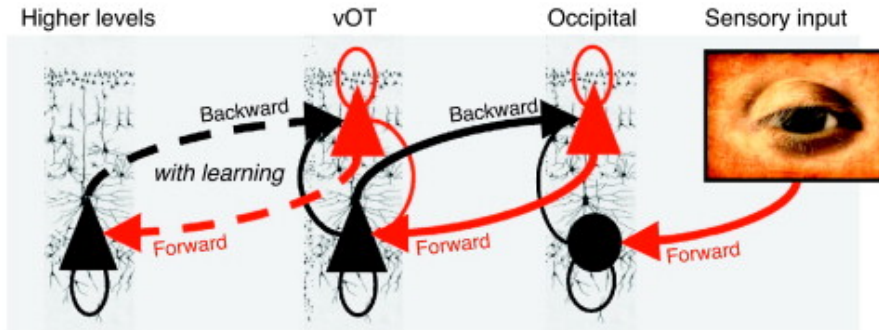
- Neurons that fire together, wire together
- but correlation is not causation

Number of people who drowned by falling into a pool
correlates with
Films Nicolas Cage appeared in

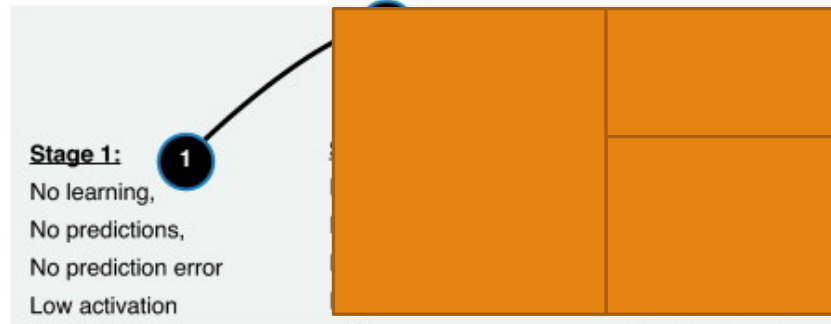

Hiërarchische terugkoppeling en leren

(a) Forward and backward connections to vOT

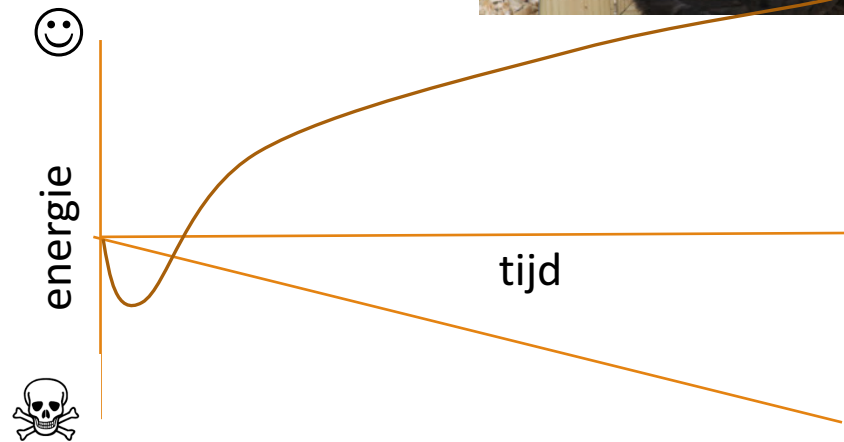
(b) vOT activation level for 3 stages of learning

TRENDS in Cognitive Sciences

Leren = Energie

- Leren KOST energie
- Een investering om een bestaand model aan te passen LEVERT energie OP

Dus?

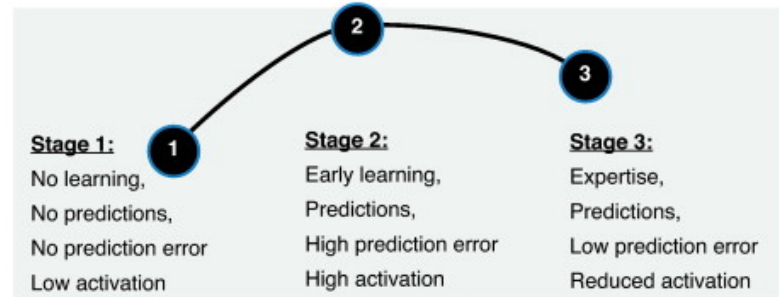

- I. We maken een model van de wereld
- II. Zodat we minimaal energie kwijt zijn aan hoe fout die blijkt te zijn
- III. Door het model aan te passen (LEREN)
- IV. NOU EN!?!?!
- V. Dit heeft consequenties voor psychologische constructen

Model vergroten? Onzeker en frustrerend

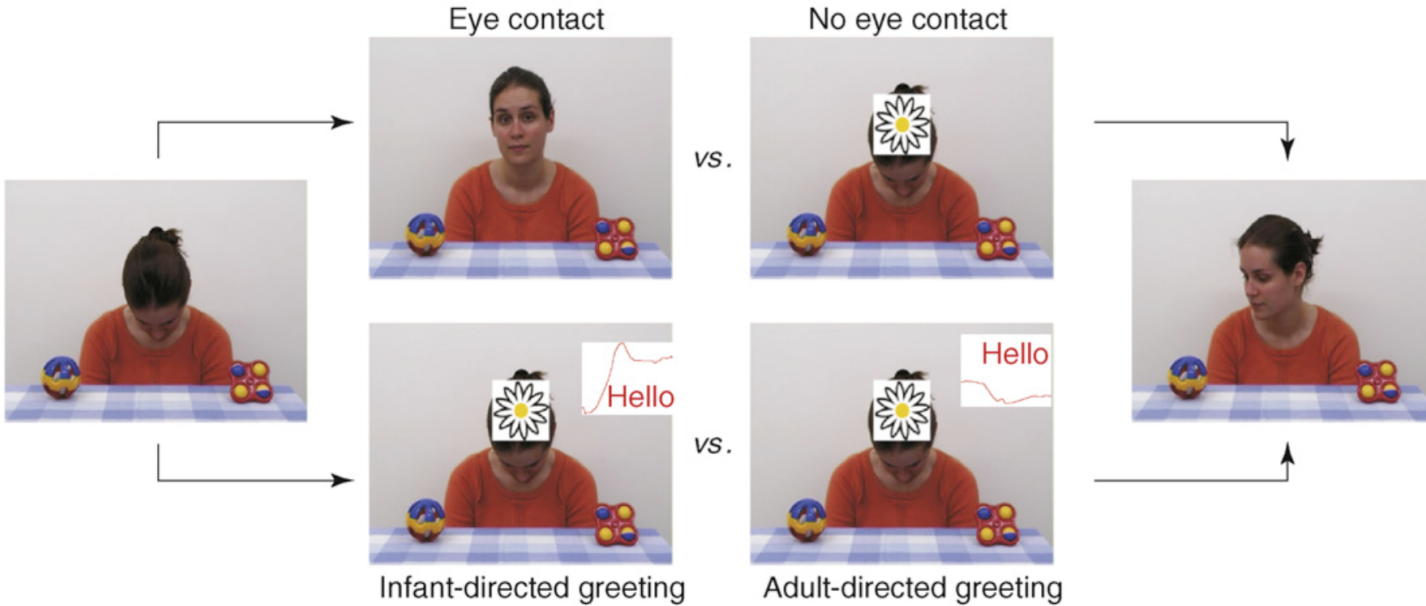
(b) vOT activation level for 3 stages of learning

TRENDS in Cognitive Sciences

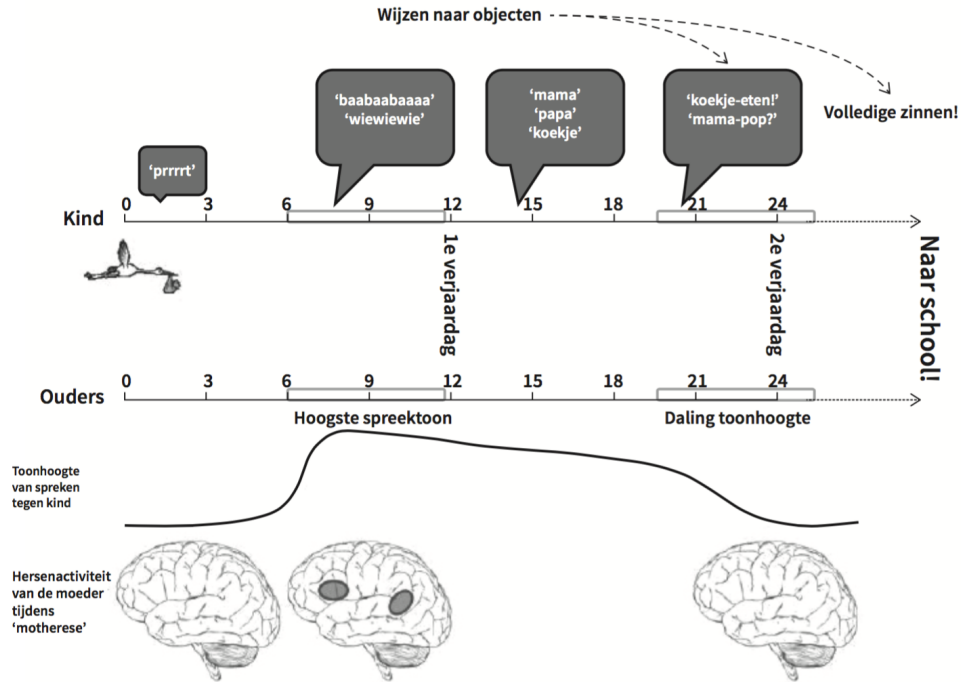

Verbondenheid

TRENDS in Cognitive Sciences

Verbondenheid

Verbondenheid

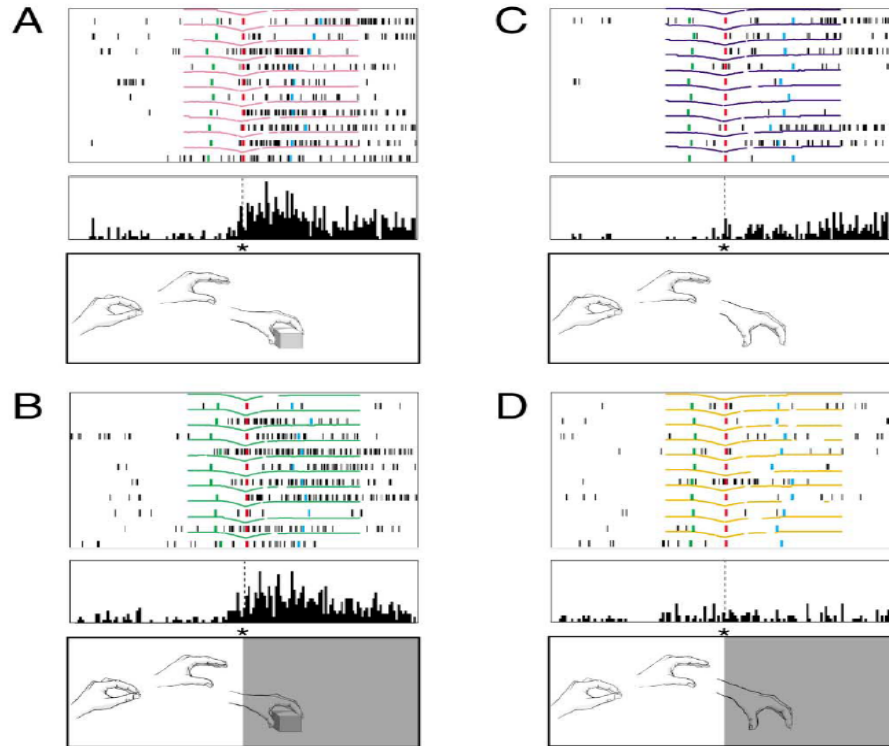

- We zijn van nature ‘naief’
- Dat de ander ons energie bespaart en oplevert

Verbondenheid

Spiegelneuronen zijn doelgericht

Imiteren stimuleert het gevoel van verbondenheid

Zelfdeterminatietheorie

Zelfdeterminatietheorie: Deci en Ryan (Rochester, USA), *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior* (1985), vanSteenkiste (Gent, B)

Verbondenheid

- We zijn van nature 'naief'
- Dat de ander ons energie bespaart en oplevert

- Kanttekening: we leren ook als dat niet in het belang van het model is!
- Afkeer van rekenen

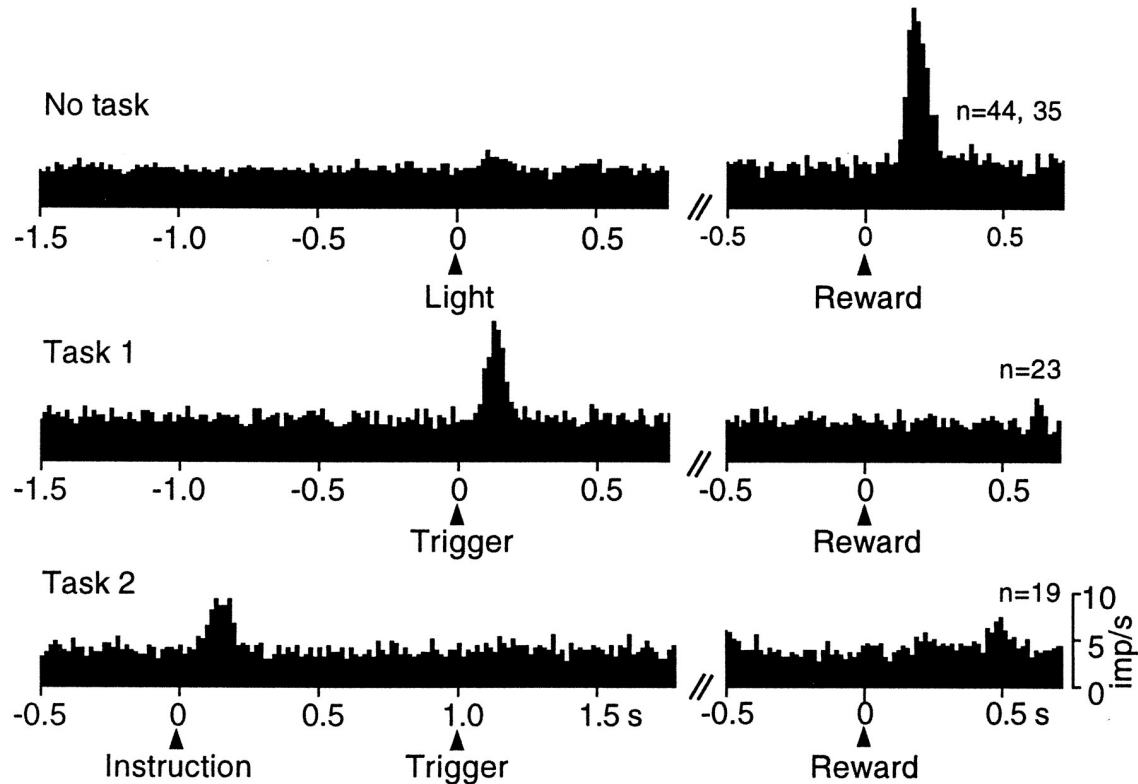
Autonomie

- Anderen kunnen ook beperkend zijn (voor het vormen van jouw model)
- Montessori: *'Help het me zelf te doen'*
- Piaget: *'Als je een kind iets leert, ontnem je het de kans om het zelf te ontdekken'*

Rol van feedback

De grote rol
van belonen
(en straffen)

Rol van feedback

De grote rol van belonen (en straffen)

- Belonen: Tekenopdracht

- Straffen: Robotpop **Groep 1:** “Als ik weg ben, mag je met alle speelgoed spelen. Je mag alle speelgoed gebruiken, maar niet die robotpop! Speel daar niet mee, het is verkeerd om daarmee te spelen.”

- Groep 2:** “Als ik weg ben, mag je met alle speelgoed spelen. Je mag alle speelgoed gebruiken, maar niet die robotpop! Speel daar niet mee, het is verkeerd om daarmee te spelen.

Als je met die pop speelt word ik heel boos en dan zal ik er helaas iets aan moeten doen”

- Intrinsieke motivatie kan door extrinsieke motivatoren teniet worden gedaan!

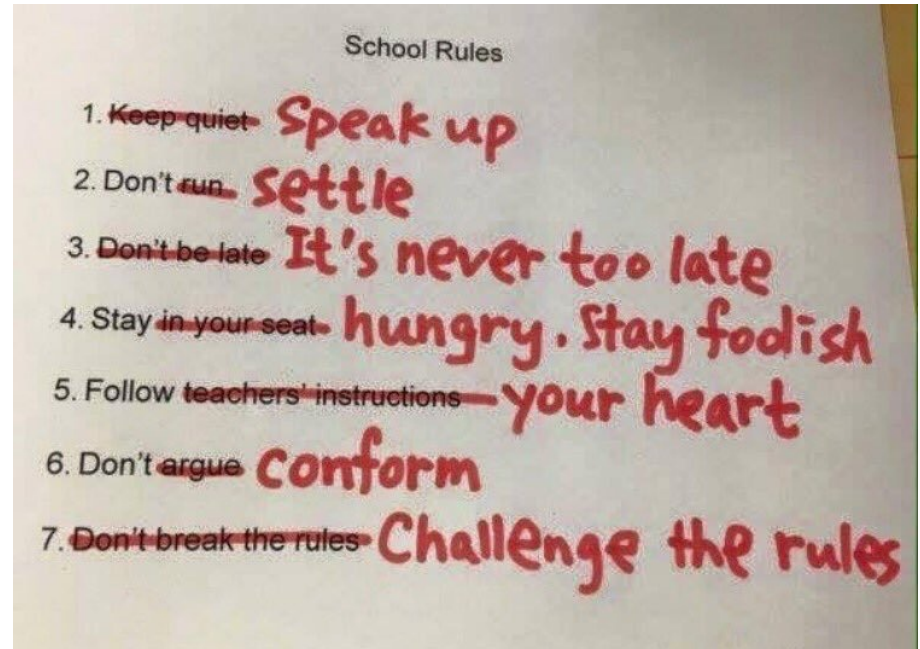
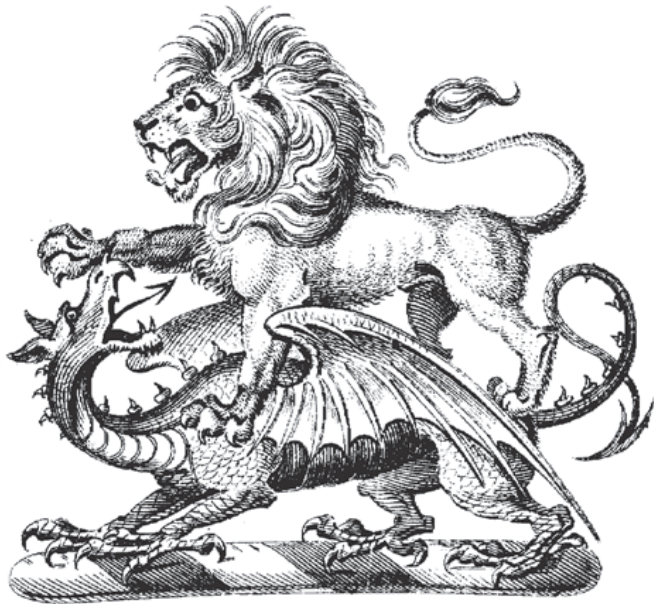
- Onze intuïtie over de werkzaamheid hiervan schiet tekort

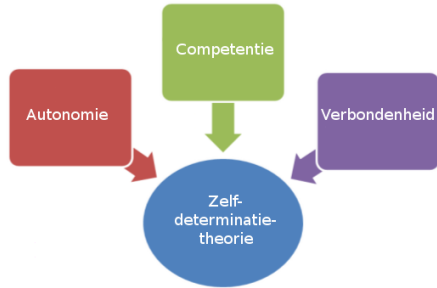
Autonomie

- Verbondenheid heeft een ambivalente relatie met autonomie: Nietzsche

Overeenkomsten SDT en anderen

Self Determination Theory

- Competenties
- Autonomie
- Verbondenheid

Gert Biesta

- Kwalificatie
- Subjectivatie
- Socialisatie

Onderwijs2032

- Vaardig
- Waardig
- Aardig

Marc Vermeulen

- Cognitie
- Persoonlijke vorming
- Burgerschap

Dank voor uw aandacht

Vragen: jurjenvdhelden@gmail.com